

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret
jm@jm.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 7. juni 2011
J.NR.
540.10/25571/HSC

Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpede straffe for hjemmerøveri og organiseret indbrudskriminalitet) - j.nr. 2011-730-1363

Ved brev af 25. maj 2011 har Justitsministeriet anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpede straffe for hjemmerøveri og organiseret indbrudskriminalitet).

1. Baggrund

Det fremgår af de almindelige bemærkninger, at baggrunden for lovforslaget er, at der skønnes at være et behov for at styrke indsatsen for, at borgere kan føle sig trygge i deres egne hjem. Aftalen er en udbygning af aftalen fra maj 2011 om en styrket indsats mod kriminelle bander mv. og indebærer, at straffen for hjemmerøveri fordobles, så normalstraffen som udgangspunkt vil være 5 års fængsel, og at straffen for organiseret indbrudskriminalitet hæves med en tredjedel i forhold til det nuværende strafniveau.

2. Særligt vedrørende lovgivningsmagtens regulering af "normalstraffe"

Lovgivningsmagten har i de senere år mere indgående normeret normalstraffen på enkelte områder, herunder bl.a. ved fastsættelse af minimumsstraffe.

I forbindelse med behandlingen af L 211/2008 Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven mv. – den senere lov nr. 501 af 12. juni 2009 (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.) fremgik af lovforslagets almindelige bemærkninger bl.a. følgende:

"Regeringen bemærker, at indførelse af minimumsstraffe rejser en række vanskelige principielle spørgsmål, som i de senere år også har været debatteret i Folketinget flere gange. Der har endvidere i en række tilfælde været kritik af, at Folketinget er gået langt med hensyn til i forarbejderne at normere strafudmålingen i typesituationer. Regeringen

vil på den baggrund anmode Straffelovrådet om fremadrettet at vurdere det principielle spørgsmål om, på hvilken måde lovgivers ønske om at tilkendegive, hvordan straffen for visse lovovertrædelser bør være i typesituationer, mest hensigtsmæssigt kan udtrykkes i lovgivningen med respekt for domstolenes rolle som den dømmende magt, der har den endelige afgørelse om skyld og straf i hver enkelt konkrete sag. Straffelovrådet vil i den forbindelse også skulle vurdere spørgsmålet om minimumsstraffe.”

Instituttet gav i sit høringssvar af 1. maj 2009 udtryk for, at instituttet var enig i de anførte betænkeligheder og bifaldt, at regeringen ville anmode Straffelovrådet om at vurdere disse spørgsmål. Straffelovrådet er forelagt disse spørgsmål ved kommissorium af 14. august 2009. I kommissoriet anføres bl.a., at det har været anført, at "... lovgivningsmagten bør være tilbageholdende med at normere normalstraffen på enkeltområder uden afpassning i forhold til andre lignende forbrydelser, og det gælder navnlig på områder, hvor det er vanskeligt at afgrænse typesituationer, idet det kan være vanskeligt som lovgiver at forholde sig realistisk til den mangfoldige virkelighed, der møder domstolene i de enkelte konkrete straffesager.”.

3. Instituttets vurdering

Det er instituttets opfattelse, at det af retssikkerhedsmæssige hensyn er vigtigt, at der sker en tilpasning af strafniveaue, således at dette fastsættes i forhold til andre forbrydelser af samme karakter, men også i forhold til andre typer af forbrydelser. En markant forhøjelse af straffen på ét område, vil således kunne have en afsmittende virkning på hvilken straf, som forekommer at være rimelig (eller urimelig) i forhold til andre typer af forbrydelser. På denne baggrund er det instituttets opfattelse, at det havde været at foretrække, at Straffelovrådets udtalelse havde foreligget, inden der påny bliver iværksat yderligere strafskærpende initiativer.

Samtidigt finder instituttet anledning til at gøre opmærksom på, at såfremt der er tale om mindreårige (dvs. personer under 18 år, jf. artikel 1 i FN's Børnekonvention) bestemmer artikel 37, stk. 1 (b) og (c) i FN's Børnekonvention, at arrestation, tilbageholdelse eller fængsling kun må bruges som en sidste udvej og for det kortest mulige passende tidsrum, samt at et barn, der er berøvet friheden, skal holdes adskilt fra voksne, medmindre en sådan adskillelse ikke anses at tjene barnets bedste interesse.

Instituttet har ikke herudover bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Helle Schaumann

